

Wielki Piątek

Wielki Piątek, przypadający w tym roku 2 kwietnia, to drugi dzień Triduum Paschalnego. Jest nazywany dniem Krzyża, gdyż jego obchody koncentrują się na męce i śmierci Jezusa. Wszystkich wiernych obowiązuje w tym dniu ścisły post, wielu z nich adoruje Najświętszy Sakrament znajdujący się w „ciemnicy”. Jest to dzień powagi, smutku i zadumy, w którym nie należy udzielać żadnych sakramentów, z wyjątkiem sakramentu namaszczenia chorych, ale tylko w sytuacjach zagrożenia śmiercią.

Po południu lub wieczorem jest odprawiana Liturgia Męki Pańskiej. Główny celebrans i asysta wchodzi w ciszy i padają na twarz przed ołtarzem, a wszyscy obecni w kościele klękają. Po modlitwie wstępnej zostaje odczytanie proroctwo o Cierpiącym Słudze Jahwe z Księgi Izajasza i fragment Listu do Hebrajczyków. Następnie czytany jest opis Męki Pańskiej z Ewangelii św. Jana. Po homilii ma miejsce bardzo uroczysta modlitwa wstawiennicza, w której Kościół poleca Bogu siebie oraz cały świat (wśród dziesięciu intencji pojawiają się m.in. prośby o jedność chrześcijan czy nawrócenie niewierzących).

Centralny punkt liturgii stanowi adoracja Krzyża. Następuje uroczyste wniesienie Krzyża przed ołtarz i stopniowe odsłonięcie, gdyż jest on początkowo zasłonięty fioletowym suknem. Przy odsłonięciu kapłan-celebrans śpiewa trzykrotnie „Oto drzewo Krzyża, na którym zawisło zbawienie świata”, na co wierni odpowiadają: „Pójdźmy z pokłonem” i padają na kolana.

Po liturgii Krzyż pozostaje w widocznym i dostępnym dla wiernych miejscu, aby każdy z nich mógł go adorować. Przyklęka się przed nim, tak, jak przyklęka się podczas adoracji Najświętszego Sakramentu, często również całuje.

Po adoracji Krzyża następuje liturgia darów uprzednio konsekrowanych, podczas której nie ma konsekracji chleba i wina, ale w ramach Komunii św. rozdaje się konsekrowane w Wielki Czwartek, przyniesione z „ciemnicy” – hostie.

Wielkopiątkową liturgię kończy przeniesienie Najświętszego Sakramentu do kaplicy, zwanej w tradycji ludowej – Grobem Pańskim. Monstrancja jest przykryta białym welonem na pamiątkę całunu, którym spowito doczesne szczątki Jezusa. Tego wieczora i przez cały następny dzień trwa adoracja Najświętszego Sakramentu.

Podczas wszystkich obrzędów liturgicznych sprawowanych w Wielki Piątek milczą organy i dzwony. Również ołtarz jest tego dnia obnażony: bez krzyża, kwiatów, świeczników i obrusów. Ma to podkreślać pokutny charakter dnia. Kapłani zakładają szaty liturgiczne w kolorze czerwonym.

opr. Jerzy Górko

red.: Edyta Chodakowska-Kieźel

